

Grænsemødet

Mødet på grænsen. Mødet med grænsen. Mødet med hinanden. 'Aktivister' og 'migranter'. Her uden at tøve med at sætte anførselstegn, fordi jeg gengiver en bestemt aktivistisk optik. En optik, hvor den ene fortrop nærmest smelter sig naturligt sammen med den anden i mødet på og med grænsen. Grænsestormere fra den ene og anden side.

Jeg er godt nok selv ved at bevæge mig i en anden retning, tydeligvis. Hviskene og råbene har jeg sendt i forvejen.¹ Jeg går langsomt efter. Væk fra *jer*. Efterlader forestillingen om en bestemt form for politisk subjektivitetsdannelse, efterhånden. Forestiller mig ikke så meget længere et unikt møde, når tanken falder på de såkaldte Border Camps, f.eks. ved Europas ydre grænser, hvor 'aktivister' og 'migranter' mødes i kampen mod grænseregimet. For tiden falder tanken snarere på et citat af Paul Virilio, hvor han med henvisning til Einstein skriver om togpassagerens paradoksale fornemmelse af stilstand, når to tog passerer forbi hinanden:

”Oplevelsen af øjeblikket skyldes ene og alene et sammentræf (epiteikos), det øjeblik hvor de to tog forekommer de rejsende at stå stille mens de i virkeligheden kører med fuld fart ved siden af hinanden. Bachelards forståelse af tiden – hvor den eneste tidslige realitet er øjeblikket – kan kun grundlægges i en ubevidsthed om vores egen hastighed i en verden som fuldstændigt er helliget bevægelsens lov og som netop derfor giver en illusion om inertie.”²

Men der er en fare ved min enegang, der også er en fare ved den ”udtryksmåde, jeg ellers havde afskrevet og lagt bag mig”,³ for at ende i ensomhed, for at dyrke en ensomhed for ensomhedens skyld, og for at dyrke en narcissistisk gravkammerfølelse her i en 1-værelses. Jeg har måske fat i noget ikke helt uvigtigt, når jeg lægger an til en kritik af bevægelsen og grænseløshedens lov, men det ville være ironisk, hvis netop den bevægelse foregik i fuld fart og uden eftertanke! Måske er det et paradoks i disse tekster: De søger ”langt væk fra den slags rum, der minder om dem man i dag forestiller sig, når talen falder på den 'radikale venstrefløj’”⁴, men gør det i form af en tekstmæssig flugt væk fra netop inertien – og teksterne her kan siges, i al deres flerstemmighed, for endnu en gang at citere Virilio, ”at indføre en livets bestandighed i selve forskydningen” frem for at problematisere grænseløs bevægelse.⁵

Jeg siger ikke sådan uden samtidig at tænke noget andet, uden at tænke at paradokset måske ikke er helt så paradoksalt endda – men jeg siger det ikke for at iscenesætte et eller andet modsigelsesfuldhedens sandhedsspil: Jeg *er* stadig nysgerrig med hensyn til No Border-

aktivismen og den form for aktivisme, der notorisk baserer sig på og møder flygtninge og migranter med mantraer som *ingen grænser, ingen nationer, ingen deportationer, fri bevægelse i hele verden og for alle*. Og jeg har en pligt til at forholde mig til den oplevet i høj grad indefra og gennem ansigt til ansigt-empiri. Mange jeg kender, holder af og respekterer betragter sig vel også som en del af No Border-bevægelsen – så hvordan skulle jeg kunne levere en totalitær og machoteoretisk kritik af den (noget af den forsigtighed, der ville gælde, hvis jeg sad ansigt til ansigt med en ven, skal også gælde her, selv om mødet mellem den skrivende og den læsende virkelig er et andet møde)?

Det er med andre ord stadig fristende at udråbe den asylaktivisme, der forsøger at gribe intervenerende ind i nationalstatsordenen, for vor tids avantgarde. En fortrop i civilsamfundet der, hvis den ikke ligefrem betragter nationalstaten som grundlæggende voldelig (hvilket jeg tror er mest typisk), i det mindste opfatter nationalstaten som et i dag desperat forsøg på at opretholde et værn mod den globale migration, den selv er med til at skabe og umuligt kan standse. En fortrop, der samtidig har øje for det afgørende i at migranter taler på egne vegne og er ligeværdige deltagere i de kampe, der angår dem – for dermed at undgå at genskabe suverænitetsforholdet i en aktivistisk kontekst. Jeg er altså tilbage ved den begyndelse, der handlede om forholdet mellem radikalitet og selvrepræsentation – og forestillingen om et grænsemøde.

Nysgerrigheden begyndte med læsningen af den såkaldte Infopoint-Brochure⁶, hvor sammenhængen mellem radikalitet og selv-repræsentation er imponerende (i en grad så jeg tænkte at visAvis og Trampolinhuset, som jeg selv var en del af, var et skridt bagud ved at det ene perspektiv ofte overskyggede det andet). Den beskriver No Border-campen på den græske ø Lesbos (et transitpunkt for mange migranter på vej til Europa) og er et stærkt vidnesbyrd om aktivisterne og migranternes fælles kamp mod det europæiske grænseregime. Først og fremmest i form af en række uformelle interviews med migranter, men også i kraft af interessante etiske og identitetsmæssige overvejelser blandt aktivisterne.

”Vi, forfatterne til denne pamflet, er en gruppe af (tyske) anti-racistiske aktivister. Vi har været involveret i anti-racistiske kampe, hvoraf Noborder Camps kun er ét element, i 10 år eller mere. Vi tror det er vigtigt at organisere og føre an i anti-racistiske kampe sammen med dem, der er mest påvirket af et racistisk samfund. For os indebærer sådanne kampe en indsats for at komme udover barrierer mellem os, at blive bevidste om vores egne privilegier, og at anerkende de tilgange, behov og krav fra folk, der har en forskellig baggrund og status i samfundet. Kampene beror altså på at dele vores

erfaringer og på at afbryde konfrontationen mellem 'hvide aktivister' på det ene side af spektret og 'sorte ofre' på den anden.“⁷

Redaktionsgruppen af tyske aktivister viser imidlertid en klar bevidsthed om ikke at kunne ignorere deltagernes ulige positioner, og de lægger ikke skjul på deres stillingtagen i campens aktivistiske interne diskussion om hvorvidt man også, udover den fælles politiske aktivisme, skulle *hjælpe* i klassisk forstand, f.eks. med mad, medicin og advokatrådgivning og dermed imødekomme migranternes mere akutte behov. Den følgende lange passage gøre rede for de forskellige synspunkter og udfolder redaktionsgruppens position:

”Med udsigt til en gruppe flygtninges ankomst i Campen gik mange aktivister ind i en følelsesbetonet debat om forskellige politiske tilgange, og som resultat af forskellige politiske erfaringer opstod der en polarisering mellem 'socialt arbejde' og 'politisk aktivisme'. Nogle af aktivisterne frygtede at fortabe sig i detaljer med individuelle sager, Campen kunne dermed miste sit fokus på aktioner. Lokale aktivister indvendte at vi ville forsvinde efter en uge og alt ville blive det samme igen. Andre sagde at vi ikke skulle påtage os statens sociale ansvar eller gemme migrationens 'problem' af vejen ved at flytte dens subjekter for lang væk fra offentligheden. Nogle argumenter i diskussionen havde grimme undertoner: ”Området for *Noborder Campen* er næsten fuldt og vi afventer hundredvis af aktivister”, efterfulgt af diskussioner af problemet med en muligvis for lille infrastruktur af toiletter og rum, hvilket blev til et argument om ikke at modtage flygtninge i tilgift til de hundredvis af aktivister, der stadig afventedes. Måske kan det ses som et tegn på usikkerhed over omstændighederne, måske som et udtryk for den politiske attitude i en 'Hvordan laver man camp i Lesbos'-guide, hvor rådet lød aldrig at tage flygtninge uden papirer hen til camp-pladsen, fordi det kunne føre til misforståelser og skabe håb, der aldrig kunne blive opfyldt.

Andre fremførte at vi ikke kunne lande her som UFO'er, involveret i en symbolsk protest uden at blive en del af den situation, vi oplevede. De talte for en fælles kamp med flygtninge, baseret på tidligere erfaringer – og talte for nødvendigheden af også at forholde sig til konkrete behov for alle involveret i fælles kamp. Som en slags kompromis besluttede Campen at oprette et sted, hvor løsladte fra Pagani kunne opholde sig midt i byen, frie til at tage til Charamida, hvis de manglede hvile, og kombinere det med et midlertidigt Info- og Velkomstpunkt. Det havde til hensigt at bringe kravet om et åbent velkomstcenter i stedet for et detentions-fængsel til torvs i en større offentlighed. Det skulle være et sted, hvor muligheden blev givet til lokalbefolkningen om at vælge side. Der blev udtryk vilje til at give praktisk og direkte støtte i et offentligt rum. Og det blev et slags modstands-koncept i forhold til migrationspolitikker.

Vi laver denne pamflet som et resultat af denne erfaring. Som man kan forestille sig, har vi talt stærkt for denne mulighed for møder og udvekslinger på baggrund af utallige erfaringer, vi har gjort i fælles kampe [...]

Erfaringen med dette eksperiment viser at det er muligt at mødes sammen, selv med migranter i transit, der er meget fokuseret på at fortsætte deres rejser, og at kæmpe sammen. Aldrig før har vi oplevet en *Noborder Camp* på EU's ydre grænser, hvor politiske protester og sociale kampe for fri bevægelse var så sammenflettede som denne sommer på Lesbos.”⁸

Campen bestod altså både af en lejr, et hvilested, tilbagetrukket fra byen, og et info- og velkomstpunkt i form af et 'cirkustelt' i byen, der konkret og symbolsk skulle udgøre et alternativ til Lesbos' berygtede migrantdetentionscenter Pagani – fængslet med den misvisende betegnelse 'velkomstcenter' – og dermed vise et alternativ til hele den europæiske asyl- og migrationspolitik.

“Et Infopunkt blev sat op på dette sted for venten, håb og søgen efter muligheder. Flygtninge, turister, aktivister, migranter, og alle ind i mellem, havde en rolle at spille på dette sted for udveksling og støtte. Som resultat var det muligt at stille spørgsmål ved distinktionen mellem 'de europæiske aktivister', 'migranter' og 'flygtninge'. Det var muligt at komme udover individualiserede rejser og kampe. Folk, der havde involveret dem selv i projektet, skabte en korridor af information, der var med til at nedbryde grænser, sprede håbefulde løfter om modstand – og skabte muligheden for at sige “Nej!” til grænseregimet.”⁹

Der blev dermed skabt et fælles sprog om grænser, modstand, revolte, rettigheder, fri bevægelse og fællesskab. Flygtninge og migranter talte som aktivister og forandrede deres egen situation. “Vi følte os ikke rigtig som flygtninge”, som titlen på et interview hedder, hvis ikke man ligefrem kan sige at både flygtningen og migranten i disse tekster optræder som det eksemplariske, politiske altid-i-eksil-subjekt, som vi f.eks. ifølge Agamben alle må identificere os med. Mr. X fra Somalia udtrykker sig om sin migration i en terminologi, der ikke er eksplicit omkring at flygte eller migrere, og almengør sine migrantoplevelser ved at henvise til dem som en form for eksistentiel vandring og livsbetingelse.

“Hvor jeg skal gå hen, ved jeg ikke. Man så længe du lever, går du. Du kommer ikke til at stoppe. Du går bare. Til hvor du end ankommer. Så hvor vi ankommer, ved vi ikke. Bare at vi går til frem, vi går ikke til tilbage.”¹⁰

Milad, der er en af de mest gennemgående personer i teksterne, henviser derimod til politiske rettigheder, men gør det radikalt ved at knytte rettigheder an til afskaffelse af “disse grænser”. Han svarer således spørgsmålet, om han har mere at sige, på denne måde:

“Ja! Vi har et budskab til Den Europæiske Union og til United Nations: Vær venlig at slippe flygtningene fri og stop disse grænser og giv os vores rettigheder.”¹¹

Milad nøjes imidlertid ikke med at tale om rettigheder. Han taler om nødvendigheden og nytten af at kæmpe for rettigheder og gøre revolte. Her svarer han på spørgsmålet om han og andre ville være blevet i fængslet i længere tid, hvis ikke de havde sultestrejket og tændt ild i fængeselsrummet:

“Ja! Da vi blev sluppet fri, så vi vores billeder i avisen. Og folkene fra Mitilini havde klaget til politiet: “Slip dem fri!” Jeg tror revolten virkelig var til stor hjælp for os. Og journalisterne og medierne hjalp os. Men politiet tillod dem ikke at komme inden for i Pagani. De stillede deres spørgsmål fra udenfor Pagani. Politiet var parate til at kæmpe med dem og også med os. Jeg synes ikke politiet indenfor dette Pagani var humane.”¹²

Endelig har Milads beretning fra festen den sidste aften af Border-campen, der overlappes af fortællingen om opstanden i fængslet, et tydeligt element af transnationalt vidnesbyrd – ikke mindst når han fortæller om inkorporeringen af No Borders slogan i en traditionel afghansk sang:

“Den sidste aften var en vigtig aften i mit liv! Det var et godt sted på stranden. Der var alle aktivisterne og flygtningene fra alle de forskellige lande sammen. Det var vores sidste aften ved Noborder Camp. Og vi nød virkelig den aften. Vi sang og dansede og slog på trommerne. Da trommeslagerne blev trætte, tændte vi for højtalerne. Ingen forstyrrede os. Det var et åbent område. Vi nød virkelig den aften. Sangene var om vores land, om Afghanistan. En var af en berømt sanger ... Jeg kan ikke synge, så jeg kan ikke vise det nu. Vores sanger var Hamid, han er virkelig en sjov fyr. Selv i Pagani sang han. Han sang, og inde i Dari-sangen tilføjede han "No border! No nation!" Det blev til en spøjs sang og den aften var virkelig en speciel aften. Indtil nu taler alle drengene om den aften. “Den aften gjorde jeg sådan her ... jeg dansede sådan her ... du så sådan her ud ...” Vi vil ikke få den aften tilbage i vores liv. Det var den første og sidste aften. Selv hvis vi betaler 10.000 euro, kan vi ikke få denne aften tilbage. Det var den ene særlige aften i vores liv.”¹³

Som sagt blev jeg ramt undren og nysgerrighed, da jeg læste alle disse transnationale vidnesbyrd, der kom fra migranters egen mund. Jeg var selv begyndt at færdes i de danske asyල්jre på vegne af visAvis, og det virkede stort set aldrig naturligt at lade samtalen falde på nationer og grænser i et transnationalt politisk perspektiv. Derimod oplevede jeg en vis

andægtighed over for den suveræne stat Danmark, der i kraft af et effektivt lejrssystem – sådan tænkte jeg – skabte underkastede, og underkastende sig, potentielle danskere, der ikke har andre muligheder end at banke på samfundets dør, bede om asyl (i alt hvad de siger og gør). Folk, som er mere eller mindre tvunget til at handle gennemstrategisk i forhold til deres eneste målsætning og i sidste ende håbe på suverænenens nåde. Noget som måske – som jeg tænkte videre – gør sig særligt gældende i en dansk kontekst, hvor staten i en vis grad er i stand til at kontrollere et lille område og skabe og opretholde en grad af homogenitet. Er et asylsystem som det danske, med isolerede lejre og f.eks. et relativt begrænset sort arbejdsmarked, eksemplarisk i stand til at skabe det Agamben kalder for *homo sacer*, et nøgent liv, der er frarøvet alle rettigheder og kun kan leve efter suverænenens logik?

Og jeg spurgte: Hvordan er No Border campens fælles transnationale rum opstået?

Havde verdensborgerfølelsen hos migranterne med en særlig eksalteret stemning under No Border-campen at gøre? Er teksterne romantiske tilbageblik på en *fest*, på en uges *karneval*, hvor *etablerede hierarkier og identiteter blev sat ud af spil*? En fest, der en dag vil udleves *uden grænser og uden en hverdag derpå*?

Havde den sydeuropæiske kontekst betydning? Bare det at migranterne stadig var i bevægelse, i det øjeblik de var på vej til at overskride Europas grænse, og endnu ikke var ankommet til en stat som asylansøgere? Var det afgørende at de umiddelbart kunne identificere sig med aktivisternes påstand om at det er *grænsen som sådan, der er problemet*?

Det var naturligvis uundgåeligt at jeg overvejede medieringen af migranternes vidnesbyrd, altså de redaktionelle spor i teksterne. Særligt fordi migranterne, nærmere betegnet et fåtal af gennemgående personer, taler i interviews foretaget af den redaktionelle gruppe af aktivister. Det slog mig især at en tekst med titlen *We are walking until noborder* ledsages af et metaagtigt efterskrift:

”Men så længe du lever
vil du gå
du kommer ikke til at stoppe
bare gå
til hvor end du ankommer.
Så hvor vi kommer til at ankomme,

ved vi ikke.

Bare at vi går fremad,
vi går ikke til tilbage.

Verden er rund
og vi går.
hvor det slutter,
ved vi ikke
indtil magten afbryder.
eller indtil ingen grænser!"¹⁴

Sproget ekkoer interviewpersonens, den somaliske talsmand Mr. X, poetisk-filosofiske tone, men som læser undrede jeg mig alligevel over hvem der i grunden taler. Var der et element af at migrantens identitet blev reduceret til selve det at passere grænsen og altså i en grad koloniseret? Jeg tænkte det i en periode, da vi i *visAvis* tit talte begejstret om artikler, hvor folk der søger asyl fortæller om alt muligt andet end at søge asyl og bo i asyllejre.

Forundringen er imidlertid intakt efter min nylige genlæsning af teksterne i Infopoint-Brochuren og jeg fastholder at noget særligt må være sket. Andet og mere end en uges fest og 'magtfordrejende' karnevalisme; måske noget der peger frem mod det permanente velkomst- og informationscenter, som den afsluttende tekst beskriver på idéplan.

"Et sted skabt af og for alle, der krydser dørindgangen og er interesseret i at skabe et 'velkommende rum' uafhængigt af den juridiske konstruktion af 'statsborgeren' [...] Kort sagt: det vil være et sted for grækere og ikke-grækere, for alle mennesker med interesse for møder og udveksling."¹⁵

Jeg tillader mig at rationalisere og fabulere frit videre: *Stedet hvor migrantidentiteten ikke i længden kan essentialiseres eller romantiseres; måske en passage fra det der sker på grænsen, energien og mødet og sammensmeltningen, til det der skabes på grænsen, det permanente fællesskab, livet sammen og nye former for grænsedragning mellem mennesker.* Nysgerrigheden i forhold til No Border-bevægelsen er der som sagt stadig og i går modtog jeg kuriøst nok en mail med titlen *First Greek welcome center for refugees on Lesbos* – en mail, der informerer om det "civile initiativ" og nye dagligt åbne velkomstcenter *The village of all-together*.¹⁶

Til en asylkonference i Istanbul lod jeg mig dog fortælle af en tysk aktivist at begivenheden på

Lesbos havde været en klar undtagelse fra alle øvrige Border Camps. Det var en kort samtale og vi præciserede ikke hvad undtagelsen indebar, men det var ligesom indforstået at det handlede om migranternes deltagelse og fællesskabet mellem migranter og aktivister. Til min skuffelse fyldte problematikken meget lidt på konferencen og jeg fornemmede i det hele taget at den 'teoretiske ramme' var bestemt på forhånd. Omdrejningspunktet var følgelig, frem for grundige refleksioner over forskellige praksisser, det klassisk aktivistiske ekko efter Lenin: "What is to be done?" Diskussioner om hvad vi *kan* gøre og hvem der kan gøre det (for hvem og på vegne af hvem), virkede ikke påtrængende. På et introduktionsmøde i København i forbindelse med No Border-campen i Stockholm 2012, fyldte spørgsmålet om migranternes mulighed for at deltage i campen bestemt heller ikke det store. Omvendt må jeg sige at No Border-bevægelsen længe været afgørende for synliggørelsen af migranternes egne kampe overalt i Europa. Støtten er f.eks. omfattende og vedholdende i den række af længerevarende protester, som flygtninge og migranter i øjeblikket fører an i Østrig, Holland og Tyskland.¹⁷

Hensigten i teksterne her er da heller ikke at 'afsløre et totalitært aspekt' ved No Border-bevægelsen og den radikale venstrefløj som sådan. Mit kendskab til den er også for overfladisk og må udbygges ved at jeg tager mere aktivt del i bevægelsen. Ganske vist er der åbenlyst kritik af dele af den på spil, eller en løs idé om en kritik, men forhåbentlig kan jeg fremføre den med øje for de afvigelser fra altoverskyggende teorier, som empirisk grundighed og indlevelse i bevægelsen naturligt vil afstedkomme.

---

¹ I slutningen af teksten *Radikalitet og selvrepræsentation*.

² Paul Virilio: *Forsvindings æstetik*, 2003 [1989], s.77

³ Se *Begyndelsen*.

⁴ Se *Begyndelsen*.

⁵ Paul Virilio: *Forsvindings æstetik*, 2003 [1989], s.66

⁶ *Infopoint - During Noborder Lesvos 2009*. [Download](#)

⁷ Ibid. s.3, min oversættelse fra: "We, the authors of this booklet, are a group of (German) antiracist activists. We have been involved in antiracist struggles, of which the Noborder Camps are only one element, for ten years or more. We believe that it is important to organize and lead the antiracist struggle together with those who are affected the most by the attacks of a racist society. For us, such struggle includes efforts to overcome barriers between us, to become aware of our own privileges, and to recognize the approaches, needs and demands of people who have a different background and status in society. Also, the struggle relies on

---

sharing our experiences and on disrupting the confrontation of 'white activists' on one side of the spectrum, and 'black victims' on the other."

⁸ Ibid. s.6-7, min oversættelse fra: "Faced with the arrival of a group of refugees in the Camp, many activists entered into an emotional debate about different political approaches and resulting from different political experiences, a polarisation of 'social work' versus 'political activism' evolved. Some activists feared getting lost in dealing with individual cases, and the Camp might lose its focus on actions. Local activists objected that we would disappear after one week and everything would be the same again. Others said we should not take on the social responsibilities of the state, or hide away the 'problem' of migration by taking its subjects to us far away from the public. In the discussion, certain objections had ugly undertones: "The place for the *Noborder Camp* is nearly full and we await hundreds of activists", ensues over the problem of a possibly limited infrastructure of toilets and space, which turned into an argument not to take up refugees 'additionally' to the hundreds of activists still awaited to come. Others argued that we could not land here like UFOS, ending in symbolic protest without becoming a part of the situation we find. They advocated for a common struggle with refugees, relying on past powerful experiences – and argued that it is necessary to also deal with the concrete needs of everyone involved in a common struggle. As a sort of compromise, the Camp decided to build a place where people released from Pagani could stay in the middle of the city, free to choose to go to Charamida if they needed a rest, and to combine it with a temporary Info- and Welcome-point. It aimed to bring the demands for an open welcome-centre instead of detention-prisons into a broader public. It should become a place to give the local society the possibility to take a side. It was the expressed will to give practical and direct support in a public space. And it became a kind of counter-concept of migration policies. We are producing this booklet as a result of this experience. As you might imagine we have argued strongly for this option of encounter and exchange, out of various experiences we had made before in common struggles [...] The experience of this experiment shows that it is possible to come together, even with migrants in transit who are very much concentrated on continuing their journey, and to fight together. Never before have we experienced a *Noborder Camp* on the outer borders of the EU at which political protests and social struggles for freedom of movement were as intertwined as they were in this summer on Lesbos."

⁹ Ibid, s.3, min oversættelse fra: "An Infopoint was set up at this site of wait, hope and the search for possibilities. Refugees, tourists, activists, migrants, and everybody in-between, had a role to play on this site of exchange and support. As a result, it was possible to question the distinction between 'the european activists', 'the migrants', and 'the refugees'. It was possible to overcome individualized travel and struggle. People who involved themselves in the project created a corridor of information that helped to abolish borders, spread hopeful commitments of resistance – of the possibility to say "No!" to the border regime."

¹⁰ Ibid. s.5, min oversættelse fra: "Where I have to go, I don't know. But as long as you are alive you will be walking. You are not going to stop. Just walking. Til wherever you arrive. So where we are going to arrive, we don't know. Just that we are going to forward, we are not going to back."

¹¹ Ibid. s.34, min oversættelse fra: "Yes! we have a message to European Union and United Nations: please, let the refugees free and finish these borders and give us our rights."

¹² Ibid. s.36, min oversættelse fra: "Yes! When we got released, we saw our pictures in the newspaper. And the people of Mitilini they had complained to the police: "Release them!" I

---

think the revolt was really helpful for us. And really the journalists and media helped us. But police didn't allow them to get inside of Pagani. They were asking us their questions from outside of Pagani. Police was ready to fight with them and also with us. I don't think police inside this Pagani were human."

¹³ Ibid. s.37, min oversættelse fra: "The last night it was a very important night in my life! It was a good place on the beach. There were all the activists and the refugees from all the different countries all together. It was our last night that we were at Noborder Camp. And really we enjoyed that night! We were dancing and singing and beating the drums. When the drummers got tired there were loudspeakers. We were free from everything! Nobody was disturbing us. It was an open area. Really we enjoyed that night! The songs were about our country, about Afghanistan. One is from one famous singer ... I cannot sing, so I cannot show it now. Our singer was Hamid, he is a really funny guy. Even in Pagani he was singing. He was singing, and inside the Dari song he was adding "No border! No nation!" It became a funny song and this night became a really special night. Until now all the guys are talking about that night. "At that night I did like this ... I danced like this ... you looked like this ..." We will not get this night again in our lives! It was first and last night. Even if we pay 10.000 Euro we cannot get this night. It was the one special night in our life!"

¹⁴ Ibid. s.22, min oversættelse fra: "But as long as you are alive / you will be walking / you are not going to stop / just walking / till wherever you arrive. / so where we are going to arrive, / we don't know. / Just that we are going forward, / we are not going to back. // The world is round / and we are walking. / where it's going to finish, / we don't know / till the power will cut. / Or till noborders!

¹⁵ Ibid. s.47, min oversættelse fra: "A place of and for everybody who crosses the door entrance and is interested in creating a 'welcoming space' independent from legal constructions of 'the citizen' [...] In short: it will be a place for Greeks and non-Greeks, for all people interested in encounter and interchange."

¹⁶ Læs mere på [initiativets hjemmeside](#).

¹⁷ I skrivende stund, december 2012.